Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 9 juli 2026 *

”Begäran om förhandsavgörande – Konsumentskydd – Direktiv (EU) 2019/771 – Avtal om försäljning av varor – Artikel 13.4 c – Avhjälpande åtgärder vid varans bristande avtalsenlighet – Begreppet ’den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka priset eller häva köpeavtalet’ – Fel som påverkar varans säkerhet – Återställande till avtalsenlighet till låg kostnad”

I mål C-307/25,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike) genom beslut av den 16 april 2025, som inkom till domstolen den 29 april 2025, i målet

KFZ Kolak e.U.

mot

GF,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden F. Schalin (referent) samt domarna M. Gavalec och Z. Csehi,

generaladvokat: A. Rantos,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– KFZ Kolak e.U., genom W. Reiser, Rechtsanwalt,

– Europeiska kommissionen, genom P. Kienapfel och E. Schmidt, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 13.4 c i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/771 av den 20 maj 2019 om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor, om ändring av förordning (EU) 2017/2394 och direktiv 2009/22/EG samt om upphävande av direktiv 1999/44/EG (EUT L 136, 2019, s. 28).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan KFZ Kolak e.U. och GF angående hävningen av ett avtal om försäljning av en begagnad bil och den efterföljande återbetalningen av det erlagda priset.

Tillämpliga bestämmelser

3 I skälen 2, 52 och 53 i direktiv 2019/771 anges följande:

”(2) … Detta direktiv har till syfte att hitta rätt balans mellan att uppnå en hög konsumentskyddsnivå och att främja företagens konkurrenskraft, samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras.

…

(52) I vissa lägen kan det vara berättigat att konsumenten har rätt att omedelbart få priset sänkt eller avtalet hävt. Om säljaren har vidtagit åtgärder för att återställa varan till avtalsenlighet och bristande avtalsenlighet därefter framkommer, bör det objektivt fastställas huruvida konsumenten bör godta ytterligare försök av säljaren att återställa varan till avtalsenlighet, med beaktande av alla omständigheter i fallet, till exempel varornas typ och värde samt den bristande avtalsenlighetens art och betydelse. I synnerhet för dyra eller komplicerade varor kan det vara berättigat att ge säljaren ytterligare ett försök att avhjälpa den bristande avtalsenligheten. Det bör också tas hänsyn till om konsumenten inte kan förväntas fortsätta att ha förtroende för säljarens förmåga att återställa varan till avtalsenlighet, till exempel om samma problem uppstått två gånger. På samma sätt kan den bristande avtalsenligheten i vissa situationer vara så allvarlig att konsumenten inte kan fortsätta att ha förtroende för säljarens förmåga att återställa varan till avtalsenlighet, som när den bristande avtalsenligheten allvarligt påverkar konsumentens förmåga att använda varorna normalt och konsumenten inte kan förväntas lita på att problemet skulle avhjälpas genom att säljaren reparerar eller byter ut dem.

(53) För att bevara en balans mellan avtalsparternas rättigheter och skyldigheter bör konsumenten ha rätt att häva avtalet endast i fall där den bristande avtalsenligheten inte är ringa.”

4 I artikel 1 i detta direktiv, med rubriken ”Syfte och mål”, föreskrivs följande:

”Syftet med detta direktiv är att bidra till en väl fungerande inre marknad och en hög konsumentskyddsnivå genom att fastställa gemensamma regler om vissa krav rörande köpeavtal

mellan säljare och konsumenter, särskilt regler om varors avtalsenlighet, avhjälpande åtgärder vid brist på sådan avtalsenlighet, formerna för att vidta dessa avhjälpande åtgärder och om garantier.”

5 I artikel 5 i nämnda direktiv, med rubriken ”Varors avtalsenlighet”, föreskrivs följande:

”Säljaren ska tillhandahålla konsumenten varor som uppfyller kraven i artiklarna 6, 7 och 8, i tillämpliga fall, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9”.

6 I artikel 10 i samma direktiv, med rubriken ”Säljarens ansvar”, föreskrivs följande i punkt 1:

”Säljaren ska ansvara gentemot konsumenten för all bristande avtalsenlighet som föreligger vid den tidpunkt då varorna levererades och som framkommer inom två år från den tidpunkten. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7.3 ska denna punkt även gälla varor med digitala delar.”

7 I artikel 13 i direktiv 2019/771, med rubriken ”Avhjälpande åtgärder vid bristande avtalsenlighet”, föreskrivs följande:

”1. Vid bristande avtalsenlighet ska konsumenten ha rätt att få varorna att återställas till avtalsenlighet eller att få ett proportionellt prisavdrag eller att häva avtalet på de villkor som anges i denna artikel.

…

4. Konsumenten ska ha rätt till antingen ett proportionellt prisavdrag i enlighet med artikel 15 eller till hävning av köpeavtalet i enlighet med artikel 16 i vart och ett av följande fall:

a) Om säljaren inte har avslutat reparationen eller utbytet eller, i tillämpliga fall, inte har avslutat reparationen eller utbytet i enlighet med artikel 14.2 och 14.3 eller om säljaren har vägrat att återställa varorna till avtalsenlighet i enlighet med punkt 3 i den här artikeln.

b) Om bristande avtalsenlighet framkommer trots att säljaren har försökt att återställa varan till avtalsenlighet.

c) Om den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka priset eller häva köpeavtalet.

d) Om säljaren har meddelat, eller det framgår klart av omständigheterna, att säljaren inte kommer att återställa varorna till avtalsenlighet inom skälig tid eller utan väsentlig olägenhet för konsumenten.

5. Konsumenten ska inte ha rätt att häva avtalet om den bristande avtalsenligheten endast är ringa. Bevisbördan med avseende på om den bristande avtalsenligheten är ringa ska åligga säljaren.

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

8 Den 27 mars 2023 köpte GF ett begagnat fordon från KFZ Kolak, vilket hade registrerats för första gången i januari 2015, till ett pris på 33 500 euro. I köpeavtalet beskrevs fordonet som ”tillräckligt trafiksäkert, klass 3”. Vidare uppgavs följande: ”Fordonet är funktionsdugligt i skick 3 och får framföras.”

9 Den 6 april 2023 genomförde Österreichische Automobil-, Motorrad- und Touring Club (ÖAMTC) (Österrikisk bil-, motorcykel- och racerbanaförening) en kontroll av fordonet som visade att motoroljan läckte ut på grund av otät motor. Enligt ÖAMTC skulle denna situation utgöra ett fel som allvarligt påverkar driftssäkerheten och trafiksäkerheten och som förelåg redan när fordonet överlämnades till GF. Felet skulle kunna repareras till låg kostnad.

10 KFZ Kolak meddelade GF att det var villigt att reparera fordonet. GF yrkade emellertid vid de österrikiska domstolarna att köpeavtalet skulle hävas och att fordonets inköpspris skulle återbetalas – mot återlämnande av fordonet – samt att de övriga kostnader som GF hade ådragit sig i samband med köpet skulle ersättas. KFZ Kolak bestred detta yrkande och gjorde gällande att GF utan anledning hade vägrat den föreslagna reparationen och därför inte hade rätt att häva köpeavtalet.

11 Domstolen i första instans ogillade GF:s talan med stöd av den nationella lagstiftning som införlivar direktiv 2019/771, med motiveringen att den aktuella varan lätt skulle kunna återställas till avtalsenlighet och att KFZ Kolak var villigt att reparera fordonet.

12 Domstolen i andra instans biföll GF:s överklagande. Den slog fast att konsumenten, enligt denna lagstiftning, har rätt till prisavdrag eller till hävning av avtalet endast i de fall där den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka priset eller häva köpeavtalet. Detta är fallet om felet allvarligt påverkar konsumentens möjlighet att använda varan normalt och har en påtaglig negativ inverkan på säkerheten. Det saknar betydelse att den bristande avtalsenligheten enkelt kan åtgärdas till låg kostnad.

13 KFZ Kolak överklagade appellationsdomstolens dom till Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike), som är hänskjutande domstol i målet.

14 Den hänskjutande domstolen har angett att man enligt österrikisk rätt, för att avgöra om den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart häva avtalet, ska grunda sig på förlusten av förtroende för den förvärvade egendomen och inte nödvändigtvis för säljaren. Enligt österrikisk doktrin föreligger en sådan förlust av förtroende när konsumenten inte kan använda varan normalt och felet undergräver varans säkerhet. I detta avseende saknar det betydelse huruvida varan kan återställas till avtalsenlighet och huruvida säljaren har varit oaktsam. Enligt den hänskjutande domstolen framgår det även av förarbetena till den nationella lagstiftning genom vilken artikel 13.4 c i direktiv 2019/771 har införlivats att förlusten av förtroende inte huvudsakligen måste avse säljaren, utan denna förlust kan tvärtom härledas ur arten av det aktuella felet. Enligt en sådan uppfattning är det irrelevant huruvida säljaren kan återställa varan till avtalsenlighet till låg kostnad eller på ett enkelt sätt.

15 Den hänskjutande domstolen har emellertid påpekat att det enligt tysk rätt – för att avgöra om den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart häva köpeavtalet – ska göras en konkret bedömning, varvid konsumentens och näringsidkarens motstridiga intressen ska vägas mot varandra. I tysk doktrin anses att förlusten av förtroende kan bedömas

med hänsyn till såväl säljaren som de olägenheter som ett återställande av avtalsenligheten skulle medföra för konsumenten i efterhand. Denna förlust av förtroende kan även vara en direkt följd av det aktuella felet. I detta sammanhang är det relevant att avgöra om felet kan åtgärdas genom ett relativt begränsat ingripande från säljarens sida.

16 Mot denna bakgrund beslutade Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 13.4 c i direktiv 2019/771 om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor tolkas så, att ett fel som påverkar en varas säkerhet (i det nu aktuella fallet oljeläckage i ett motorfordon, vilket medför risk för motorskador), även om några ytterligare omständigheter inte tillkommer, såsom exempelvis ett särskilt klandervärt beteende från säljarens sida (till exempel vilseledande), ska anses vara så allvarligt att det är motiverat att omedelbart sänka priset eller häva köpeavtalet?

För det fall att fråga 1 besvaras jakande:

2) Gäller detta även om felet kan åtgärdas till förhållandevis låg kostnad?”

Prövning av tolkningsfrågorna

17 Den hänskjutande domstolen har ställt sina två frågor, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 13.4 c i direktiv 2019/771 ska tolkas så, att en bristande avtalsenlighet som rör en varas säkerhet – när varan kan återställas till avtalsenlighet till förhållandevis låg kostnad – ska betecknas som en bristande avtalsenlighet som är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka försäljningspriset eller häva köpeavtalet.

18 EU-domstolen erinrar inledningsvis om att det av artikel 5 i direktiv 2019/771 framgår att säljaren ska leverera en vara till konsumenten som i synnerhet ska vara avtalsenlig.

19 Enligt artikel 10.1 i detta direktiv ska säljaren ansvara gentemot konsumenten för all bristande avtalsenlighet som föreligger vid den tidpunkt då varorna levererades och som framkommer inom två år från den tidpunkten. I detta avseende anges i artikel 13.1 i nämnda direktiv de rättigheter som konsumenten kan göra gällande gentemot säljaren vid bristande avtalsenlighet hos varorna, närmare bestämt återställande till avtalsenlighet, proportionellt prisavdrag eller hävning av avtalet.

20 Det följer såväl av kravet på en enhetlig tillämpning av unionsrätten som av likhetsprincipen, att ordalydelsen i en unionsbestämmelse som inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar för fastställandet av bestämmelsens innebörd och tillämpningsområde, i regel ska ges en självständig och enhetlig tolkning inom hela Europeiska unionen, med beaktande inte bara av bestämmelsens ordalydelse utan även det sammanhang i vilket bestämmelsen förekommer och det mål som eftersträvas med den aktuella lagstiftningen, samt, i förekommande fall, dess tillkomsthistoria (se dom av den 18 januari 1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, punkt 11, och dom av den 29 februari 2024, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Efterföljande religiös konvertering), C-222/22, EU:C:2024:192, punkt 25).

21 Vad för det första gäller ordalydelsen i artikel 13.4 c i direktiv 2019/771, ska det erinras om att det i denna bestämmelse föreskrivs att konsumenten har rätt till omedelbart prisavdrag eller till omedelbar hävning av köpeavtalet om den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det

motiverar att priset sänks eller avtalet hävs. Med hänsyn till den vanliga bemärkelsen av ordet ”allvarlig”, som förstärks genom användningen av gradadverbet ”så”, framhåller EU-domstolen att omnämnandet av en ”bristande [avtalsenlighet som] är så allvarlig” i denna bestämmelse hänvisar till ett fel av större betydelse och som skiljer sig från ringa bristande avtalsenligheter.

22 Vad för det andra gäller det sammanhang i vilket artikel 13.4 c i direktivet ingår, ska det påpekas att det av artikel 13.5 i nämnda direktiv, jämförd med skäl 53 i samma direktiv, följer att hävning av avtalet är begränsad till de fall där den bristande avtalsenligheten inte är ringa, vilket innebär att endast en betydande bristande avtalsenlighet kan ge konsumenten rätt att häva avtalet.

23 Det ska dessutom understrykas att det av artikel 13.4 i samma direktiv framgår att en konsument, med undantag för den situation som avses i artikel 13.4 c, har rätt till proportionellt prisavdrag eller till hävning av köpeavtalet endast om varan inte kan eller inte har kunnat återställas till avtalsenlighet. De fall som avses i artikel 13.4 a, b och d omfattar således i huvudsak dels de situationer där säljaren inte har reparerat eller bytt ut varan – oavsett om detta varit frivilligt eller inte – eller inte kan återställa varan till avtalsenlighet inom skälig tid eller utan väsentlig olägenhet för konsumenten, dels de situationer där bristande avtalsenlighet framkommer trots säljarens ingripande. Härav följer att ”så allvarlig [bristande avtalsenlighet]” som avses i artikel 13.4 c i direktiv 2019/771 ska särskiljas från de övriga fall av bristande avtalsenlighet som avses i samma punkt 4.

24 Det framgår i övrigt av skäl 52 i direktivet, mot bakgrund av vilket artikel 13.4 i direktivet ska tolkas, att det är motiverat att konsumenten har rätt till omedelbart prisavdrag eller omedelbar hävning av avtalet om felet är så allvarligt att konsumenten inte kan fortsätta att ha förtroende för säljarens förmåga att återställa varan till avtalsenlighet. I detta skäl tilläggs att detta kan vara fallet när den bristande avtalsenligheten allvarligt påverkar konsumentens möjlighet att använda varan normalt och konsumenten inte kan förväntas lita på att problemet skulle avhjälpas genom att säljaren reparerar eller byter ut varan. Följaktligen kan endast en bristande avtalsenlighet som når upp till en viss allvarlighetsgrad – som kan påverka varans lämplighet att användas enligt sitt sedvanliga bruk, och därmed konsumentens förtroende – motivera omedelbar hävning av avtalet.

25 Vad för det tredje gäller syftena med nämnda direktiv är det riktigt att direktivet, enligt dess artikel 1, syftar till att bidra till en väl fungerande inre marknad och en hög konsumentskyddsnivå. Såsom anges i skäl 53 i samma direktiv syftar det emellertid även till att bevara en balans mellan avtalsparternas rättigheter och skyldigheter. En sådan balans kan emellertid inte uppnås om varje bristande avtalsenlighet, oavsett dess allvarlighetsgrad, som avser en varas säkerhet nödvändigtvis ska betecknas som en bristande avtalsenlighet som är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka försäljningspriset eller häva köpeavtalet. En sådan tolkning skulle nämligen innebära ett ifrågasättande av den åtskillnad som görs i artikel 13 i direktiv 2019/771 mellan de fall där konsumenten har rätt till återställande till avtalsenlighet, proportionellt prisavdrag eller hävning av avtalet, och därigenom skada den balans mellan konsumentens och säljarens rättigheter som införts genom detta direktiv.

26 Av det ovan anförda följer att enbart den omständigheten att en bristande avtalsenlighet har en negativ inverkan på varans säkerhet inte är tillräcklig för att den bristande avtalsenligheten ska anses vara så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka försäljningspriset eller häva köpeavtalet, vilket skulle beröva säljaren varje möjlighet att återställa varan till avtalsenlighet. Tvärtom ska det, för att bedöma huruvida varans bristande avtalsenlighet är allvarlig, fastställas huruvida konsumenten objektivt sett kan ha förtroende för säljarens förmåga att återställa varan

till avtalsenlighet. Härvid ska hänsyn tas till den typ av fel det rör sig om, den aktuella varan, på vilka villkor den kan återställas till avtalsenlighet samt till huruvida felet har haft en negativ inverkan på konsumentens eller tredje mans säkerhet.

27 Även om det ankommer på den hänskjutande domstolen att i det nationella målet bedöma huruvida den bristande avtalsenligheten är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka priset eller häva köpeavtalet, kan EU-domstolen emellertid, när den meddelar ett förhandsavgörande, bidra med preciseringar för att vägleda den hänskjutande domstolen vid dess bedömning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 juli 2000, Haim, C-424/97, EU:C:2000:357, punkt 58, och dom av den 11 januari 2024, Nárokuj, C-755/22, EU:C:2024:10, punkt 42).

28 Den bristande avtalsenligheten i det nationella målet beror på förekomsten av ett motoroljeläckage i ett fordon, vilket kan orsaka motorskada. Även om ett sådant fel, i förekommande fall, kan påverka konsumentens möjlighet att använda den aktuella varan normalt, ska felets allvar emellertid bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

29 I detta avseende framgår det inte av beslutet om hänskjutande att det finns skäl som kan motivera att konsumenten inte kan fortsätta att ha förtroende för säljarens förmåga att återställa varan till avtalsenlighet. Den aktuella bristande avtalsenligheten förelåg visserligen redan vid tidpunkten för mottagandet av fordonet, vilket kan påverka konsumentens förtroende för säljaren. Det ska emellertid beaktas att varan är ett begagnat fordon som är äldre än åtta år, att det inte framgår av beslutet om hänskjutande att säljaren har gjort sig skyldig till vilseledande eller andra klandervärda beteenden, att säljaren meddelade köparen att han var villig att reparera fordonet samt att ÖAMTC ansåg att kostnaden för att återställa fordonet till avtalsenlighet var förhållandevis låg.

30 Med förbehåll för den prövning som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, framgår det således inte att den bristande avtalsenlighet som är aktuell i det nationella målet är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka priset eller häva köpeavtalet.

31 Mot bakgrund av det ovan anförda ska frågorna besvaras på följande sätt. Artikel 13.4 c i direktiv 2019/771 ska tolkas så, att en bristande avtalsenlighet som rör en varas säkerhet – när varan kan återställas till avtalsenlighet till förhållandevis låg kostnad – inte nödvändigtvis ska betecknas som en bristande avtalsenlighet som är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka försäljningspriset eller häva köpeavtalet.

Rättegångskostnader

32 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

Artikel 13.4 c i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/771 av den 20 maj 2019 om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor, om ändring av

förordning (EU) 2017/2394 och direktiv 2009/22/EG samt om upphävande av direktiv 1999/44/EG,

ska tolkas så,

att en bristande avtalsenlighet som rör en varas säkerhet – när varan kan återställas till avtalsenlighet till förhållandevis låg kostnad – inte nödvändigtvis ska betecknas som en bristande avtalsenlighet som är så allvarlig att det är motiverat att omedelbart sänka försäljningspriset eller häva köpeavtalet.

Underskrifter